

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobkyně:

nprap. S.B. , bytem ...

zastoupena advokátem Mgr. Zdeňkem Honzíkem, se sídlem Plzeň, Rooseveltova 16

proti

žalovanému:

Generální ředitel Vězeňské služby České republiky, se sídlem Praha 4, Soudní 1672/1a

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2017, č.j. VS-25262-3/ČJ-2017-80000L-51ODV,
takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2017, č.j. VS-25262-3/ČJ-2017-80000L-51ODV, se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **p o v i n e n** zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 15.342 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Zdeňka Honzíka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

I.

Napadené rozhodnutí

Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4.2017, č.j. VS-25262-3/ČJ-2017-80000L-51ODV (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří ve věcech služebního poměru ze dne 27.1.2017, č.j. VS-92475-4/ČJ-2016-8027PR5 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

rozhodnutím bylo rozhodnuto, že podle § 181 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), a s odkazem na § 60 téhož zákona nemá žalobkyně nárok na zaplacení hodin odpracovaných v souvislosti s § 60 zákona o služebním poměru, včetně zákonného úroku z prodlení.

II. Žaloba

Žalobkyně uvedla, že se v napadeném rozhodnutí domáhala zaplacení hodin odpracovaných dle § 60 zákona o služebním poměru za období ode dne 29.12.2013 do dne 28.12.2016, když návrh na zahájení správního řízení byl služebnímu funkcionáři doručen dnem 28.12.2016.

Žalobkyně předně namítala, že výroková část prvoinstančního rozhodnutí je zmatečná, nevykonatelná a věcně nepřezkoumatelná. V rozhodnutí se nevyskytuje jednak časový údaj, za který žalobkyně uplatňovala nárok na zaplacení neoprávněně účtovaných odečtů za přestávky na jídlo a odpočinek, jednak výroková část nemůže dle názoru žalobkyně ve výrokové části rozhodnutí znít tak, že účastník řízení „nemá nárok...“. Naprosto shodnou vadou trpí i napadené rozhodnutí, kde se ve výrokové části opakuje nesrozumitelnost a nevykonatelnost prvoinstančního rozhodnutí.

Žalobkyně dále uvedla, že v návrhu na zahájení správního řízení navrhovala ve správním řízení provést důkazy: Zařazení seznamu strážních a dozorcích stanovišť Věznice Kynšperk nad Ohří, ze kterého měla vyplynout skutečnost, v jaké době je operační středisko Věznice Kynšperk nad Ohří obsazováno a její střídání nelze provádět tak, aby toto stanoviště po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek zůstalo neobsazeno, potažmo mělo být prokázáno, že se ve věznici nevyskytuje takový počet pracovníků bez zařazení na stanoviště, kteří by mohli provádět střídání stanovišť, včetně stanoviště operačního střediska, které vykazuje speciální zaškolení. Žalobkyně tak musí vykonávat službu nepřetržitě po celou dobu jejího velení na stanoviště a je jí umožněno toliko omezené stravování, které je nucena v případě vzniku mimořádné události okamžitě ukončit a vrátit se k plnění služebních úkolů. Současně, jako druhý důkaz, byl navrhován výslech účastníka řízení, aby taková skutečnost byla beze všech pochybností prokázána, což byl důkaz ve správním řízení zcela nepostradatelný. Dále byly navrhovány k provedení další tři důkazy, včetně výsledku nadřízeného funkcionáře oddělení, který odpovídá za chod oddělení a měl by respektovat přestávku na jídlo a odpočinek žalobkyně, dokonce ji sám plánovat a odpovídat za její realizaci. Služební funkcionář však v řízení učinil zcela nestandardní krok, když v řízení neprovedl ani jeden z žalobkyní navrhovaných důkazů a do spisové složky žalobkyně založil toliko listiny parafované žalobkyní s tím, že v době, kdy nebyla přítomna na pracovišti pro různé překážky v práci, přestávky na jídlo a odpočinek nečerpala. Tento důkaz tak jako jediný posloužil služebnímu funkcionáři k zamítnutí návrhu a vydání zmatečné výrokové části tak, jak je uvedeno shora.

Žalobkyně dále uvedla, že v průběhu řízení došlo ze strany služebnímu funkcionáři vyjma napadeného výroku i k dalšímu pochybení, neboť skutkový stav nebyl zjištěn beze všech pochybností tak, aby výrok nevzbuzoval žádných pochybností. Dle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Služební funkcionář však v tomto správním řízení zajistil pouze jeden jediný důkaz, kterým se však skutečnost stran čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ani okrajově nezjišťuje, resp. neprokazuje. Navržené důkazy ze strany žalobkyně byly ignorovány a v napadeném rozhodnutí se ani nevyskytuje odůvodnění, co služebnímu funkcionáři k takovému opominutí důkazů vedlo, žádným způsobem pak jeho postup zamítnutí provedení důkazů zmiňuje tak, že pro jeho rozhodování jsou nadbytečné a odkazuje na předchozí rozhodnutí, která jsou v současné době podána rovněž ke Krajskému soudu v Plzni, kde řízení je vedeno pod sp. zn. 30 Ad 2/2017. Postupem služebnímu funkcionáři tak došlo nejen k porušení § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru, ale i k porušení § 180 odst. 2 zákona o služebním poměru, neboť ten příkladmo stanoví provedení důkazů, které slouží k osvětlení celého správního řízení. Takové důkazy jsou přímo žalobci navrhovány a neprovedeny. Žalobkyně se důvodně domnívá, že služební funkcionář porušil i § 180 odst. 4 zákona o služebním poměru, když jeho úkolem před vydáním rozhodnutí je hodnocení důkazů dle jeho úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemných souvislostech. Služební funkcionář však v souladu s tímto ustanovením nemohl ani okrajově postupovat, kdy ve spisové složce je důkaz toliko jediný, který si při absenci důkazů dalších vyhodnotil ve svůj prospěch, a objektivnímu zjištění skutečností poukazovaných v žádosti účastníků

nebylo vyhověno. Správní řízení tedy trpí zásadní vadou nejen nevyváženosti důkazů, ale hlavně neochotou je vůbec zajistit a provést. Jedná se tak o jednostranný akt bez objektivního zjišťování skutkového stavu. V napadeném rozhodnutí, resp. v jeho odůvodnění je uvedena sumarizace důkazů, které jsou ve spisové složce žalobkyně založeny, a jsou zde bez jakéhokoliv důkazu tvrzeny skutečnosti, které v řízení objasněny nebyly, a fakticky se tak jedná o ničím nepodložené spekulace služebního funkcionáře, když jeho názor se diametrálně liší od skutečností zajišťujících výkon služební činnosti. Mezi takové fabulativní tvrzení lze transparentně konstatovat údajné zřízení odpočinkové místnosti, která byla zřízena až po zamítavých rozhodnutích služebního funkcionáře Věznice Kynšperk nad Ohří. Neobstojí ani odkaz na tvrzení, že takový zápočet hodin, kdy příslušník nemůže čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, by musel být řešen jako přesčasová práce. Takový výrok není opřen ani o jediné ustanovení zákona o služebním poměru. Lze konstatovat, že pokud přestávka na jídlo a odpočinek nemůže být vyčerpána, nemůže být ani z pracovní doby odečtena. Rovněž tak v odkazech na ustálenou judikaturu nelze přisvědčit služebnímu funkcionáři ani v jediném, když poukazovaná judikatura řeší případy zákoníku práce, který ve vězeňských zařízeních lze aplikovat toliko jako zcela odlišný právní názor služebního funkcionáře na nerealizovatelný postup příslušníků ozbrojeného sboru subsumovaný pod zákoník práce, zcela transparentně si nelze představit, že v určenou dobu bez jakéhokoli vystřídaní strážného úseku služby může příslušník ozbrojeného sboru své stanoviště opustit a nechat odsouzené po celou dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek bez dozoru svěřeného úseku. Žalobkyni ve funkci operátora je umožněno stravování v objektu vězeňského zařízení jen v nezbytné míře a čase za plné ústrojové a výzbrojové kázně. Ostatně takové zjištění je prokazatelné ze seznamu strážníků a dozorcích stanovišť, kde je na každém postu stanovena doba služby, která nevykazuje jediné přerušování tohoto výkonu. Stejně tak směrnice pro výkon služby se žádnou přestávkou na jídlo a odpočinek nepočítá. Nepočítají s ní ani denní rozkazy vedoucích oddělení vězeňské stráže, natož potom směrnice pro výkon služby. Služebnímu funkcionáři zcela uniklo, že v případě, kdyby žalobkyně opustila operační středisko, což lze důvodně považovat za strážní stanoviště, aniž by byla střídána, naplnila by skutkovou podstatu trestného činu. Přísnější právní kvalifikace trestné činnosti by byla uplatněna v případě, kdy by dokonce na jejím úseku služební činnosti došlo k mimořádné události. Jak již shora uvedeno, žádné strážní stanoviště střídáno k přestávce na jídlo a odpočinek není připraveno a realizováno. Je tedy nutno konstatovat, že napadené rozhodnutí je zcela mimo realitu ozbrojeného sboru Vězeňské služby ČR a možnosti čerpat přestávky na jídlo a odpočinek. Takový důkaz v podobě výsledku účastníka řízení byl sice navržen, ale neproveden, neboť služební funkcionář si je transparentně vědom reality, před kterou by byl výsledkem účastníků řízení postaven. Žalobkyně si nedokáže představit čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ani v okamžiku, kdy došlo u většiny vězeňských zařízení k rozhodování soudů stran plánovitého nařizování přesčasových služeb, kde v soudních řízeních Vězeňská služba ČR zaujala stanovisko, že takto nařizovaná služba byla uskutečňována z důvodů personální nedostatečnosti části duplicitní činnosti strážní služby tak, aby mohlo docházet k plánovitému střídání strážníků a stanovišť. I tato skutečnost by vyplynula z výsledku žalobkyně, která si nedokáže představit, jak kupříkladu strážný na strážním stanovišti opouští strážný prostor strážního stanoviště a odchází na plánovitou přestávku na jídlo a odpočinek. Jen tak pro představu, takový příslušník by se dopustil trestného činu porušování povinností strážní služby, neboť mu to směrnice pro výkon služby neumožňuje. Žádný z účastníků řízení nikdy netvrdil, že případné započtení čerpání přestávky na jídlo a odpočinek by se jednalo o přesčasovou práci tak, jak je uváděno v napadeném rozhodnutí, jednalo by se jen o nepřetržitý výkon služby, kde taková nejnutnější přestávka je součástí služebního působení, vykonávání tedy služby v rozsahu osmi nebo dvanáctihodinové směny dle zařazení na jednotlivá stanoviště strážní či dozorcí služby. U žalobkyně se jedná o dvanáctihodinové turnusy, kdy za jednu službu jsou odečítány přestávky dvě, tedy za každou takovou službu jedna hodina.

Za samostatnou kapitolu stojí dle žalobkyně pasáž napadeného rozhodnutí, kde je popisováno, jak účastníci řízení nepředložili žádné potvrzení, jímž by bylo doloženo neumožnění čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Zcela je pak pomíjena skutečnost, že takovému důkazu bylo zabráněno samotným služebním funkcionářem neprovedením navrhovaných důkazů. Stejně tak je zavádějící tvrzení, resp. překopírování předcházejících rozhodnutí tvrzení, že správním řízením byli pověřeni vedoucí oddělení vězeňské stráže a vedoucí oddělení výkonu trestu. Takové tvrzení nemá své opodstatnění, když žalobkyně služebně spadá jen pod vedoucího oddělení vězeňské stráže. Stejně tak mlčení vykazuje vyjádření, dle kterého žalobkyně nedoložila žádný důkaz, kterým by bylo specifikováno období, resp. dny, kdy přestávky čerpat nemohla. Takový důkaz je v držení Věznice Kynšperk nad Ohří, tedy služebního funkcionáře, a k řízení byl navržen a odmítnut jako nadbytečný. Žalovaný si tak fakticky odporuje, když tvrdí nepředložení takového důkazu a zároveň jej jako nadbytečný odmítá. Odvolací řízení tak požaduje po žalobcích předložení negativního důkazu, kterým by měli prokázat, že jim čerpání přestávek na jídlo a odpočinek nebylo umožněno. Pokud

by tomuto žalovanému byla známa běžná praxe, tak negativní důkaz nelze podat. Příslušník tedy nemůže prokázat, že mu přestávka na jídlo a odpočinek nebyla umožněna. Takovým důkazem je seznam strážníků a dozorcích stanovišť s upřesněním doby výkonu služby na tomto stanovišti, když neexistuje žádný důkaz, že by ke střídání došlo. Zpracovateli odvolání tak zjevně absentuje znalost vězeňského prostředí a znalost předpisů pro výkon služby v tomto ozbrojeném sboru. Zcela mu unikly směrnice pro výkon služby na operačním středisku a stejně tak kniha předání a převzetí služby, kde by takové střídání na přestávky na jídlo a odpočinek muselo být uvedeno.

Žalobkyně dále konstatovala, že odůvodnění odvolacího řízení se staví do roviny, že existuje souhrnná složka pro všechna správní řízení. Pokud tomu tak existuje, je s podivem, že v prvoinstančním rozhodnutí o takové společné dokumentaci není ani zmínky. Současně se poukazuje i na skutečnost, že taková složka nebyla ani součástí seznámení se spisy před vydáním rozhodnutí žalovaným. Z takového vyjádření tedy vyplývá, že se spisem je průběžně manipulováno, když již v prvoinstančním řízení bylo poukazováno na neautorizaci správního spisu, který žádnou takovou složku nevykazoval. Stejně tak je zarážející v okamžiku, kdy žalobkyně odkazuje na rozhodnutí Městského soudu v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011, které se týká naprosto shodného pracovního zařazení v pozici operátora. Odkaz na skutečnost, že ve Věznici Kynšperk nad Ohří je dostatek příslušníků na střídání přestávek je opětovně zavádějící, neboť taková skutečnost v řízení není prokázána ani jediným důkazem a je ničím nepodloženou spekulací. Rovněž tak tvrzení, že žalobkyni není bráněno v opuštění objektu věznice, je jen ničím nepodloženou spekulací a lehce vyvratitelné tvrzení neprovedením výsledku žalobkyně s odůvodněním nadbytečnosti.

Žalobkyně uzavřela žalobu konstatováním, že se domnívá, že žalobě vylíčila celou řadu pochybení správního orgánu, a to jak v prvoinstančním řízení, tak i v řízení odvolacím, a proto navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně podala žalobu proti napadenému rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, jímž byla zamítnuta její žádost o poskytnutí služebního příjmu za službu přesčas podle § 125 zákona o služebním poměru (nikoliv o „zaplacení hodin odpracovaných dle ustanovení § 60 služebního zákona“, jak uvádí zmocněnec). Žalobkyně uvedla, že „výroková část rozhodnutí ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří je zmatečná, nevykonatelná a věcně nepřezkoumatelná“. Názor žalobkyně na zmatečnost rozhodnutí má být zřejmě odůvodněn tím, že se v rozhodnutí „jednak nevyskytuje časový údaj, za který žadatelka uplatňovala nárok na zaplacení neoprávněně účtovaných odečtů za přestávky na jídlo a odpočinek, jednak výroková část nemůže dle názoru žalobkyně ve výrokové části rozhodnutí znít tak, že účastník „nemá nárok“. Je nutno poukázat na to, že hned za touto vpravdě „srozumitelnou“ větou paradoxně následuje kritika vznesená žalobkyní na adresu služebního funkcionáře, jejímž obsahem je výtka nesrozumitelnosti napadeného rozhodnutí. Nyní k věci. Časový údaj je uveden nejen v žádosti samotné žalobkyně, ale také v odůvodnění rozhodnutí. Navíc, absence časového údaje, za nějž se neposkytuje služební příjem za službu přesčas, by jistě nebyla nijak významná, protože se neposkytuje za žádnou požadovanou dobu. Námitka, že výrok nemůže obsahovat konstatování, že účastníci řízení „nemají nárok“ na poskytnutí uvedeného služebního příjmu, není nijak odůvodněna, a není proto zřejmé, proč se tak zmocněnec domnívá. Námitka nevykonatelnosti prvoinstančního rozhodnutí je poněkud překvapivá. Na zamítavém rozhodnutí nemůže být nic vykonatelného. Také námitka věcné nepřezkoumatelnosti není nijak odůvodněna a má zřejmě dodat žalobě na „důraznosti“. Totéž platí i o totožné námitce zmocněnce týkající se napadeného rozhodnutí. Zmocněnec považuje za procesní chybu skutečnost, že nebyly provedeny navržené důkazy. Zmocněnec se domáhal toho, aby byl do spisu zařazen seznam strážníků a dozorcích stanovišť Věznice Kynšperk nad Ohří, ze kterého měla vyplynout „skutečnost, v jaké době je operační středisko Věznice Kynšperk nad Ohří obsazováno a její střídání nelze provádět tak, aby toto stanoviště po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek zůstalo neobsazeno jsou strážníci a dozorcí stanoviště obsazována a jejich střídání nelze provádět tak, aby tato stanoviště po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek zůstala neobsazena, potažmo mělo být prokázáno, že ve věznici se nevyskytuje takový počet pracovníků bez zařazení na stanoviště, kteří by mohli provádět střídání stanovišť, včetně stanoviště operačního střediska, které vykazuje speciální zaškolení“. Vzápětí však sám zmocněnec prokázal zbytečnost takového důkazu, neboť uvedl, že „jednotliví účastníci řízení tak musí vykonávat službu nepřetržitě po celou dobu jejich velení na stanoviště a je jim umožněno toliko omezené stravování, které jsou nuceni v případě vzniku mimořádné události

okamžitě ukončit a vrátit se k plnění služebních úkolů“. Je tedy zřejmé, že žalobkyně službu nevykonávala nepřetržitě, ale bylo jí umožněno stravování, které žalobkyně z neznámých důvodů označuje za „omezené stravování“. Není také zmocněncem zdůvodněno, jak by mohl seznam strážníků a dozorcích stanovišť přispět k objasnění čerpání přestávek na operačním středisku. V případě vzniku mimořádné události jsou příslušníci vězeňské služby obecně povinni zasáhnout i v době mimo službu (viz § 6 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční stráž). Žalobkyně neuvedla ani jediný případ, kdy by k takové mimořádné situaci v období 29.12.2013 až 28.12.2016 došlo, přestože byla vyzvána, aby tak učinila, a ani nerozporovala své stvrzení čerpání přestávek. Ze soustředěných důkazních materiálů je zřejmé, že takový případ nezjistil ani služební funkcionář. Žalobkyně požadovala výslech všech účastníků řízení. Tomu nebylo možno vyhovět, protože účastníkem je jen ona. Důkaz výsledkem vedoucích příslušníků, kteří podle zmocněnce „měli by respektovat přestávku na jídlo a odpočinek každého žalobce, dokonce sami ji plánovat a odpovídat za její realizaci“, byl odmítnut právě proto, že vedoucí příslušníci nejen, že respektovali § 60 zákona o služebním poměru o přestávkách na jídlo a odpočinek, ale také přestávky plánovali a ctili. Kdyby to tak ve skutečnosti nebylo, zřejmě by zmocněnec neuváděl, že žalobkyně měla zajištěno „toliko omezené stravování“, samozřejmě na jídelně věznice. Také námitka žalobkyně, že žalovaný nesprávně posoudil důkazy je lichá. Nebyl nalezen jediný důkaz o tom, že by žalobkyně přestávky nečerpala. Z tohoto pohledu je poněkud nepochopitelné a absurdní tvrzení žalobkyně, že „služební funkcionář však v tomto správním řízení zajistil pouze jeden jediný důkaz, kterým se však skutečnost stran čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ani okrajově nezjišťuje“. Již v prvoinstančním rozhodnutí služební funkcionář uvedl, že k objasnění skutkového stavu vedly jím provedené důkazy, a to za stavu, kdy počet vykázaných hodin byl zjištěn z denních rozkazů a měsíčního výkazu odsloužených hodin a s přihlédnutím k tomu, že čerpání přestávky stvrzuje každý příslušník svým podpisem po ukončení směny. Žalobkyně, která po vystřídání ve výkonu služby odejde do jídelny, kde jí v čerpání přestávky nic nebrání, není během přestávky povolána k výkonu služby v průběhu jejího čerpání a poté stvrdí vyčerpání přestávky svým podpisem, nepovažuje svůj podpis ani za „okrajový“ důkaz. Velmi svérázné je tvrzení žalobkyně, že „neobstojí ani odkaz na tvrzení, že takový zápočet hodin, kdy příslušník nemůže čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, by musel být řešen jako přesčasová práce. Takový výrok není opřen ani o jediné ustanovení zákona o služebním poměru. Lze konstatovat, že pokud přestávka na jídlo a odpočinek nemůže být vyčerpána, nemůže být ani z pracovní doby odečtena.“. Definice služby přesčas (nikoli práce přesčas, která je upravena v zákoníku práce) není obsažena ve služebním zákoně, ale v § 54 odst. 3 zákona o služebním poměru. V tomto ustanovení je uvedeno: „Za službu přesčas se podle odstavců 1 a 2 považuje služba vykonávaná nad základní dobu služby v týdnu mimo rámec směn.“ Žalobkyně tím zpochybnila samu podstatu vedeného řízení ve věcech služebního poměru. Chce-li žalobkyně, aby jí byly proplaceny nevyčerpané přestávky, nemůže žádat nic jiného než poskytnutí služebního příjmu za službu přesčas, k níž došlo nečerpáním přestávky a výkonem služby v době jejího volna. Stejný argument žalobkyně dále vyjadřuje i za všechny další účastníky řízení, přestože je v řízení účastníkem pouze ona sama. Zde je argumentace ještě překvapivější. Popření toho, že by výkon služby v době přestávky ve službě byl službou přesčas, je zde skutečně rezolutní: „Jednalo by se jen o nepřetržitý výkon služby, kde taková nejnutnější přestávka je součástí služebního působení, vykonávání tedy služby v rozsahu osmi nebo dvanáctihodinové směny dle zařazení na jednotlivá stanoviště strážní a dozorcí služby. U žalobkyně se jedná o dvanáctihodinové turnusy, kdy za jednu službu jsou odečítány přestávky dvě, tedy za každou takovou službu jedna hodina.“ Poněkud zvláštní názor vyjádřila žalobkyně ve vztahu k argumentaci žalovaného soudní judikaturou ve vztahu k totožnému právnímu institutu přestávek na jídlo a oddech zakotveného v zákoníku práce, když uvedla: „Rovněž tak v odkazech na ustálenou judikaturu nelze přisvědčit služebnímu funkcionáři ani v jediném, když poukazovaná judikatura řeší případy zákoníku práce, který ve vězeňských zařízeních lze aplikovat jako zcela odlišný právní názor služebního funkcionáře na nerealizovatelný postup příslušníků ozbrojeného sboru subsumovaný pod zákoník práce, zcela transparentně si nelze představit, že v určenou dobu bez jakéhokoli vystřídání střeženého úseku služby může příslušník ozbrojeného sboru své stanoviště opustit a nechat odsouzené po celou dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek bez dozoru střeženého úseku.“ Z této věty lze vyrozumět pouze to, že žalobkyně má obavu o to, aby odsouzení nezůstali bez dozoru. Vzhledem k jejímu služebnímu zařazení - operátor operačního střediska - nejde o obavu oprávněnou. Bez dozoru nezůstává ani operační středisko při jejím „omezeném stravování“, což je nepochybně žalobkyni velmi dobře známo. Opakované tvrzení, že služba operátora po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek žalobkyni není zajištěna, je samozřejmě zcela zjevně nepravdivý. Přesto žalobkyně uvedla: „Zpracovateli odvolání tak zjevně absentuje znalost vězeňského prostředí a znalost předpisů pro výkon služby v tomto ozbrojeném sboru. Zcela mu unikly směrnice pro výkon služby na operačním středisku a stejně tak kniha předání a převzetí služby, kde takové přestávky na jídlo a odpočinek by muselo být zaneseno.“

IV.

Replika žalobkyně

Žalobkyně v replice uvedla, že skutkové tvrzení žalovaného směřuje k vysvětlení nesrozumitelnosti výrokové části rozhodnutí, která byla žalovaným jako věcně správná potvrzena. Dle názoru žalobkyně nepostačuje k výrokové části odůvodnění žalovaného, že časový údaj, který není obsahem napadeného rozhodnutí, je uveden v samotné žádosti žalobkyně, případně je uveden v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Jak již žalobkyně ve svém žalobním návrhu uvedla, výroková část musí být určitá, srozumitelná a vykonatelná. Při tom bylo poukázáno na již konstantní judikaturu, která takové skutečnosti uvádí. Dále žalovaný bagatelizuje absenci časového údaje, za který bylo ve věci rozhodováno, a konstatuje, že není pro výrokovou část důležitá. Žalobkyně se důvodně domnívá, že právě takový údaj musí být součástí výrokové části, neboť žádost je vedena v určitém časovém horizontu a nemůže se týkat doby před nebo po tomto časovém horizontu. V případě, který žalovaný uvádí jako právně relevantní, by se jednalo o řešení právní otázky v minulosti i budoucnosti, když při případných dalších žádostech by se jednalo o věc res judicata, tedy věc rozhodnutou, a taková úvaha je zcela nepřipustná. Tvrzení žalovaného o jeho překvapenosti stran vykonatelnosti rozhodnutí je poněkud nestandardní a vymyká se běžnému chápání v okamžiku, kdy každé rozhodnutí musí být určité, srozumitelné a vykonatelné. Údiv nad úvahami o nevykonatelnosti rozhodnutí tedy není u žalovaného na místě, když se s tímto požadavkem mohl seznámit při studiu konstantní judikatury. Nemůže obstát ani vyjádření žalovaného nad neuskutečněním ani jediného z navržených důkazů, když dle § 174 odst. 1 lit. a) zákona o služebním poměru má účastník právo navrhopvat na podporu svých tvrzení důkazy směřující k prokázání svých požadavků. Z takto provedených důkazů musí vycházet i napadené rozhodnutí, viz § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru. Žalovaný si osvojuje tvrdit, že požadovaný důkaz listinou nazvanou „*Rozpis strážních a dozorcích stanovišť*“ neprokazuje, že by služba na konkrétním stanovišti byla konána bez přestávky na jídlo a odpočinek, je poněkud nestandardní, když v této listině je uvedeno, v jakém časovém údobí se konkrétní stanoviště obsazuje. Žalobkyně si dovoluje tvrdit, že tvrzení žalovaného, které by v tomto předpise umožňovalo čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ve směrnících pro operační středisko transparentně absentuje. Pokud by žalobkyně takovou přestávku čerpala. Muselo by takové předání služby být zaznamenáno v knize předání a převzetí služby. Taková činnost pak není nikde zaznamenána, a proto se lze důvodně domnívat, že k ní nikdy nedošlo. Žalovaný se tak snaží zamlžit nedostatek důkazní situace, resp. neexistenci čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Pokud by tvrzení žalovaného bylo prokazatelné, zcela jistě by se tak nevyhnul tvrzení žalobkyně. Žalovaný tak zcela pomíjí aspekty roviny trestněprávní v okamžiku, kdy by žalobkyně bez vystřídaní stanoviště svévolně opustila a na tomto stanovišti došlo k mimořádné události. Postoj žalovaného by pak doznal vůči žalobkyni zásadních změn. Již ani okrajově nemůže obstát odůvodnění neprovedení důkazu výsledkem účastníka řízení, žalobkyně. Té není znám důvod takového odmítnutí, když by při této příležitosti byla schopna svůj požadavek konkrétně odůvodnit a v případě potřeby i upřesnit. Zcela transparentně se tak jedná o porušení § 180 odst. 2 zákona o služebním poměru. Žalovaný rovněž mlží ve vyjádření stran skutečností kolem průkaznosti čerpání přestávek na jídlo a odpočinek v okamžiku, kdy poukazuje na denní rozkazy a měsíční výkazy odsloužených hodin. Tvrzení žalovaného však nemá oporu ve správním spise, když ve správním spise takový důkaz absentuje. Celý spisový materiál takové důkazy ani v jediném zřízení neprokazoval a nebyl jejich součástí. Pokud nebyl součástí spisové složky správního spisu, nemůže být namítán jako listinný důkaz prokazující tvrzení žalovaného. Ostatně, pokud je žalobkyni a právnímu zástupci známo, žádný z denních rozkazů ani žádný ze směnových výkazů takový údaj nevykazuje a tak žalovaný opět prokazuje svoji neznalost vedené dokumentace, případně neznalost obsahu správního spisu. Žalovaný se snaží mlžit i v otázce střídání příslušníka na operačním středisku v oblasti čerpání na přestávku na jídlo a odpočinek v okamžiku, kdy si údajně nedokáže představit takové přestávky, resp. si nedokáže představit jejich nečerpání. Opět zde se snaží zamlžit skutečný smysl a obsah přestávky na jídlo a odpočinek s konzumací stravy v nejnutnějším rozsahu. Zaměňuje totiž nejnutnější konzumaci stravy s volným jednáním příslušníků, kteří mají odečitatelnou přestávku na jídlo a odpočinek možnost trávit dle svého uvážení, tedy včetně opuštění střeženého areálu Věznice Kynšperk nad Ohří. V této souvislosti se odkazuje na již presentovaný judikát Městského soudu v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011 ze dne 14.5.2015, který na tuto problematiku reagoval a se závěry žalobkyně se ztotožnil. Zcela transparentně se v tomto judikátu rovněž řeší služba na operačním středisku Policie ČR, která není odlišná od služebního zařazení žalobkyně. Po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek se žalobkyně nachází ve střeženém objektu a nemá možnost jej opustit, neboť v uvedenou dobu není ve službě tolik pracovníků - specialistů, kteří by mohli bez jakékoliv újmy v případě mimořádné události nastoupit na její místo. Stav krátkodobé pauzy na jídlo lze jen s největšími obtížemi definovat jako odečitatelnou přestávku na jídlo a odpočinek z pracovní doby, když v případě mimořádné události je povinen okamžitě zaujmout svoji pozici na tomto operačním středisku. Pracovník tak není nadán k čerpání do takové

míry, aby se v průběhu přestávky nemusel zajímat o žádné dění na pracovišti a přestávku tak užíval dle vlastního uvážení. Rovněž tak nemá možnost v době krátkodobé přestávky na jídlo a odpočinek nebýt ustrojen a vystrojen. Pokud by se realizovalo tvrzení žalovaného, pro něž ve spisové složce správních spisů není jediného důkazu, o tom, že by stanoviště bylo střídáno k čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, zcela jistě by s nadšením přijal prokázání důkazy, které žalobkyně navrhovala. Rovněž za nesrozumitelný lze považovat argument žalovaného, že v případě požadavku na zaplacení odečtených přestávek na jídlo a odpočinek nemůže žalobkyně požadovat proplacení nevyčerpaných přestávek, ale může požadovat zaplacení práce přesčas. Žalobkyně takový argument nechápe při okolnosti, kdy žádá zaplacení nevyčerpaných a žalovaným neprávem odečtených přestávek na jídlo a odpočinek. Vzhledem k uvedenému žalobkyně na žalobním návrhu trvá v plném rozsahu, když argumentace žalovaného je zmatečná a zamlžující skutečný stav věci.

V.

Posouzení věci soudem

Vzhledem k tomu, že žalovaná souhlasila s rozhodnutím o věci samé bez jednání a žalobkyně ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřila nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byla poučena o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

A.

Soud neshledal důvodnými námitky žalobkyně o nesprávnosti výroku prvoinstančního rozhodnutí.

Podle § 181 odst. 1 zákona o služebním poměru je rozhodnutím úkon služebního funkcionáře v určité věci, jímž se zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určeného účastníka nebo jímž se prohlašuje, že tento účastník má určitá práva a povinnosti.

Podle 181 odst. 4 zákona o služebním poměru výrok rozhodnutí obsahuje řešení otázky, která je předmětem rozhodování, ustanovení právního nebo služebního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto, popřípadě též rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady řízení. V případě, že je účastníku ukládána povinnost k plnění, obsahuje rovněž lhůtu pro její splnění.

Z pohledu námitek žalobkyně bylo nezbytné posoudit, zda výrok prvoinstančního rozhodnutí „*obsahuje řešení otázky, která je předmětem rozhodování*“ či nikoli.

Ve výroku prvoinstančního rozhodnutí bylo uvedeno, že se řízení týkalo „*návrhu žalobkyně ze dne 29.12.2016 na zahájení řízení o zaplacení hodin odpracovaných v souvislosti s ustanovením § 60 zákona o služebním poměru*“ s tím, že žalobkyně „*nemá podle § 181 odst. 1 zákona o služebním poměru a odkazem na § 60 tohoto zákona nárok na zaplacení hodin odpracovaných v souvislosti s ustanovením § 60 zákona o služebním poměru vč. zákonného úroku z prodlení*“.

Z obsahu právě citovaných částí výroku prvoinstančního rozhodnutí vyplývá, že tento „obsahuje řešení otázky, která je předmětem rozhodování“.

Z výroku prvoinstančního rozhodnutí tedy vyplývá, o čem a jak bylo rozhodnuto. Tedy o návrhu žalobkyně ze dne 29.12.2016 a že tomuto návrhu nebylo vyhověno.

B.

Podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, má příslušník nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut.

Podle § 60 odst. 2 téhož zákona se přestávka ve službě na jídlo a odpočinek nezapočítává do doby služby.

Podle § 60 odst. 3 téhož zákona, jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.

C.

Otázkou přestávek na jídlo a odpočinek se zabýval Nejvyšší soud, který vymezil jasné mantinely pro její řešení.

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 3.1.2007, sp.zn. 21 Cdo 42/2006 (rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nsoud.cz), uvedl: „Z hlediska skutkového stavu bylo v posuzované věci zjištěno, že žalobce pracoval u žalovaného v pracovním poměru jako „chemik – řízení spalovny“ v nepřetržitém provozu při „řízení kontinuální likvidace kapalných a plyných technologických odpadů ve dvou plynových pecích ve výrobě KA 1, včetně obsluhy louhové vypírky“. V období od 1.1.2001 do 31.12.2002 vykonával ve dvanáctihodinových směnách práce, které nemohou být přerušeny, a v rámci každé směny „čerpал jen nepravdělně“ přiměřenou dobu na jídlo a oddech; žalovaný mu za každou dvanáctihodinovou směnu poskytoval mzdu v rozsahu jedenácti hodin, zbývající dobu 2 x 30 minut považoval za přestávky v práci na jídlo a oddech, které se nezapočítávají do pracovní doby. Za tohoto skutkového stavu je pro posouzení, zda žalobci náleží požadované plnění, rozhodující závěr o tom, v jakém rozsahu žalobce v průběhu stanovené pracovní doby vykonával práci, zda se jednalo o celou směnu, anebo zda v určité části směny práci nekonal, popřípadě zda je zde v rámci stanovené pracovní doby časový úsek, v jehož rámci zákon výkon práce vylučuje. Výkon nesamostatné (závislé) práce zaměstnance pro zaměstnavatele je vyznačován tím, že jde o práci, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, a že jde o výlučně osobní výkon práce zaměstnance pro zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele, jeho jménem, za mzdu, plat nebo odměnu za práci, v pracovní době nebo jinak stanovené nebo dohodnuté době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě, na náklady zaměstnavatele a na jeho odpovědnost. Ode dne, kdy vznikl pracovní poměr, je zaměstnavatel povinen přidělovat zaměstnanci práci podle

pracovní smlouvy, platit mu za vykonanou práci mzdu, vytvářet podmínky pro úspěšné plnění jeho pracovních úkolů a dodržovat ostatní pracovní podmínky stanovené právními předpisy nebo kolektivní nebo pracovní smlouvou [§ 35 odst. 1 písm. a) zák. práce], a oproti tomu je zaměstnanec povinen podle pokynů zaměstnavatele konat osobně práce podle pracovní smlouvy ve stanovené pracovní době a dodržovat pracovní kázeň [§ 35 odst. 1 zák. práce]. Uvedené povinnosti zaměstnance vyplývající z jeho závislého vztahu nadřízenosti a podřízenosti je zaměstnavatel oprávněn vyžadovat - jak z uvedeného vyplývá - pouze v rámci pracovní doby. Mimo pracovní dobu, již se rozumí doba, v níž je zaměstnanec povinen vykonávat pro zaměstnavatele práci (§ 83 odst. 1 zák. práce), zaměstnavatel takovou dispoziční pravomoc vůči zaměstnanci nemá; odmítne-li zaměstnanec výkon práce mimo pracovní dobu, t.j. v době odpočinku, která není pracovní dobou (srov. § 83 odst. 2 zák. práce), jedná v souladu se zákonem a z tohoto důvodu, protože se nejedná o zaviněné porušení právních povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, nelze mu vytýkat ani porušení pracovní kázně. Tato základní východiska je třeba mít na zřeteli i při posouzení povahy a vzájemného vztahu „pracovní přestávky na jídlo a oddech“ a „přiměřené doby pro jídlo a oddech“. S názorem, že z tohoto hlediska je významné, že „i zaměstnanec v nepřetržitém provozu přiměřenou dobu na jídlo a oddech čerpá, že tedy 12 hodin směny soustavně nepracuje“, dovolací soud nesouhlasí. Podle ustanovení § 89 odst. 1 zák. práce zaměstnavatel je povinen poskytnout zaměstnanci nejdéle po čtyři a půl hodinách nepřetržité práce pracovní přestávku na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut. Jde-li o práce, které nemohou být přerušeny, musí být zaměstnanci i bez přerušování provozu nebo práce zajištěna přiměřená doba pro oddech a jídlo; mladistvým musí vždy být poskytnuta přestávka na jídlo a oddech podle věty první. Podle ustanovení § 89 odst. 5 zák. práce poskytnuté přestávky na jídlo a oddech se nezapočítávají do pracovní doby. Z uvedených ustanovení vyplývá, že v případě, poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci podle ustanovení § 89 odst. 1 věty první zák. práce pracovní přestávku na jídlo a oddech, dochází v daném časovém úseku k suspenzi pracovního závazku a přerušování výkonu práce, neboť zaměstnanec je povinen vykonávat práci pouze v pracovní době, a nezapočítává-li se tato přestávka do pracovní doby, může se jednat jen o dobu odpočinku ve smyslu ustanovení § 83 odst. 2 zák. práce, anebo - jak dovolatel uvádí - poskytnutí této přestávky „je ve své podstatě poskytnutím osobního volna zaměstnanci“. Oproti tomu povinnost zaměstnavatele zajistit zaměstnanci přiměřenou dobu pro oddech a jídlo podle ustanovení § 89 odst. 1 části druhé věty před středníkem zák. práce se vztahuje na případy, kdy výkon práce z provozních důvodů přerušen být nemůže, a zaměstnanec je povinen konat práci podle pracovní smlouvy nepřetržitě po celou směnu. Okolnost, že - jak dovozuje odvolací soud - „12 hodin směny soustavně nepracuje“ v tom smyslu, že má při nepřerušovaném průběhu práce podle individuálních podmínek a provozních možností právo na přiměřenou dobu na jídlo a oddech, neznamená, že se tato doba stává dobou odpočinku podle ustanovení § 83 odst. 2 zák. práce, a že by žalobci mělo být z tohoto důvodu „započteno“ jen jedenáct odpracovaných hodin za směnu. Z uvedeného vyplývá, že přestávky na jídlo a oddech a přiměřenou dobu pro oddech a jídlo podle ustanovení § 89 odst. 1 zák. práce nelze navzájem ztotožňovat; v případě, poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bez přerušování provozu nebo práce přiměřenou dobu pro oddech a jídlo, jedná se o pracovní dobu, za kterou zaměstnanci náleží mzda.“

D.

K tomu, aby bylo možné posoudit, zda se v případě žalobkyně byla poskytována „přestávka ve službě na jídlo a odpočinek“ ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 a 2 zákona o

služebním poměru nebo „*přiměřená doba na jídlo a odpočinek*“ ve smyslu ustanovení § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru, je nezbytné znát skutkové okolnosti případu žalobkyně. Bez jejich znalosti nelze zhodnotit, zda je případ žalobkyně shodný se skutkovými okolnostmi, ze kterých vycházel Nejvyšší soud ve shora citovaném rozsudku, či nikoli.

V případě žalobkyně takové zhodnocení provést nelze, neboť v rozporu s ustanovením § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru služební funkcionář nezjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si neopatrřit potřebné podklady pro rozhodnutí.

1.

Žalovaný v odůvodnění nápadného rozhodnutí uvedl: „Z odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolací orgán zjistil, že účastník nedoložil žádné podklady potvrzující nemožnost čerpání přestávky v období od 29.12.2013 do 28. 12. 2016. Nespecifikoval, ve kterých konkrétních dnech nemohl přestávky čerpat či kdy mu byly bez náhrady přerušeny. K počtu vykázaných vyčerpaných a nevyčerpaných přestávek služební funkcionář dospěl z denních rozkazů vedoucích příslušných oddělení, z příloh k těmto rozkazům a z měsíčních výkazů odsloužených hodin.“ Žalovaný dále uvedl: „Ve Věznici Kynšperk nad Ohří je každé strážné místo zastoupeno, přičemž z důvodu rizika mimořádných událostí se příslušníci v přestávkách střídají a není jim bráněno opustit areál věznice. Jestliže příslušníci areál v době čerpání přestávek neopouštěli často, lze tuto skutečnost přičíst poloze věznice mimo zastavěné území obce. Služební funkcionář také poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 21 Cdo 42/2006, jež analogicky aplikoval na poměry ve věznici. Navrhovaným důkazem v podobě výsledků se služební funkcionář již nezabýval, neboť neoprávněnost žádosti byla z jeho pohledu prokázána, a výsledky by nebyly časově ani ekonomicky účelné.“

Žalovaný v odůvodnění nápadného rozhodnutí uvedl: „Z dokumentace vedené ve Věznici Kynšperk nad Ohří byly do spisové složky týkající se účastníka řízení zařazeny hromadné výkazy odsloužených hodin a vyčíslení přestávek. Odvolací orgán zjistil níže uvedené hodnoty v počtech vyčerpaných přestávek, když žádné přestávky zůstaly nevyčerpané. 13 hodin v lednu 2014, 14 hodin v únoru 2014, 13 hodin v březnu 2014, 9 hodin v dubnu 2014, 16,5 hodin v květnu 2014, 10 hodin v červnu 2014, 13,5 hodin v červenci 2014, 8 hodin v srpnu 2014, 14 hodin v září 2014, 8 hodin v říjnu 2014, 5 hodin v lednu 2015, 13 hodin v únoru 2015, 12 hodin v březnu 2015, 12 hodin v dubnu 2015, 13 hodin v květnu 2015, 13,5 hodin v červnu 2015, 14,5 hodin v červenci 2015, 8 hodin v srpnu 2015, 16 hodin v září 2015, 7 hodin v říjnu 2015, 6 hodin v listopadu 2015, 11 hodin v prosinci 2015, 11 hodin v lednu 2016, 12 hodin v únoru 2016, 14 hodin v březnu 2016, 14,5 hodin v dubnu 2016, 12 hodin v květnu 2016, 9 hodin v červnu 2016, 8 hodin v červenci 2016, 15 hodin v srpnu 2016, 13 hodin v září 2016, 16 hodin v říjnu 2016, 14 hodin v listopadu 2016 a 12,5 hodin v prosinci 2016.“ Žalovaný dále konstatoval: „Odvolací orgán nemá pochybnosti, že účastníkovi byly poskytnuty přestávky v jednotlivých službách spadajících do sledovaného období od 29.12.2013 do 28.12.2016. Žádné přestávky nezůstaly bez vyčerpání, jak se podává z vyčíslení za příslušné měsíce.“

Žalovaný v odůvodnění nápadného rozhodnutí dále uvedl: „Účastník nepředložil žádný důkaz stvrzující jeho argument o nutnosti setrvání doby přestávek v areálu věznice, rozhodnutím ředitele věznice ani jiným interním právním aktem nebyl vydán zákaz opuštění prostor věznice na dobu čerpání přestávek. K

účastníkem namítané nemožnosti odložit předepsanou výzbroj a výstroj odvolací orgán poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu, sp. zn. 21 Cdo 4446/2011, v jehož výroku se uvádí, že po dobu přestávky nemá zaměstnanec povinnost konat pro zaměstnavatele práci, což ovšem neznamená, že v tomto časovém úseku nemůže být svým zaměstnavatelem nějakým způsobem omezen. Právně významné je posouzení, zda případná omezení či povinnosti zaměstnance po dobu přestávky lze považovat za natolik podstatná, že již jde o výkon práce a zaměstnanci proto náleží mzda. Nošení zbraně a stejnokroje po dobu přestávky není takovým omezením, aby je bylo možné považovat za výkon práce. Účastník rovněž nedoložil údaje o kterémkoli dni, v němž by mu přestávka byla přerušena, a musel by se neprodleně vrátit k výkonu svých služebních povinností. Odvolací orgán pokládá za důležité, že ve Věznici Kynšperk nad Ohří byla kontinuálně zajištěna zastupitelnost příslušníků pro účely čerpání přestávek, a tedy ani fakticky nemohla nastat nutnost přerušení přestávek. Lze proto uzavřít, že jak stávající zákonná úprava, tak i popsané skutkové okolnosti vylučují, aby se přestávky příslušníka započítávaly do jeho pracovní doby a dodatečně se mu doplácely peněžní prostředky za období přestávek.“

Žalovaný konečně uvedl: „Co se týče procesních výhrad, odvolací orgán nevznáší výtky vůči administraci spisového materiálu, když obecná část je vedena ve složce s připojeným Seznamem uložených písemností, jež v pořadových číslech od 1 do 11 dokumentuje průběh správního řízení u prvostupňového orgánu v časovém horizontu od 29.12.2016 do 13.2.2017. Opatřováním důkazů sice byli pověřeni vedoucí oddělení výkonu trestu a vězeňské stráže, ale odvolacímu orgánu není známo, proč by měli mít zájem na jakémkoli zkreslování tabulek a výkazů odsloužených hodin. Výslech účastníka ohledně čerpání přestávek by podle názoru odvolacího orgánu nepřinesl žádné významné informace, neboť jen stěží by si vzhledem k časovému odstupu dokázal vzpomenout, jak v konkrétní den čerpal zákonnou přestávku. Denní rozkazy ani seznam strážních a dozorcích stanovišť nepokládá odvolací orgán za natolik podstatné, aby věc vrátil k novému projednání. Zmocněnci byla poskytnuta dostatečná příležitost k seznámení se s obsahem spisového materiálu.“

2.

Žalobkyně v návrhu na zahájení řízení uvedla, že „náročnost systému strážních a dozorcích stanovišť je všeobecně známou problematikou, která však neumožňuje příslušníkům na strážních a dozorcích stanovištích čerpat v pravém smyslu přestávku na jídlo tak, jak má na mysli ustanovení § 60 zákona o služebním poměru, když příslušníku velenému do služby na strážní a dozorcí stanoviště je sice umožněno stravování, avšak nemá možnost opustit objekt věznice tak, aby fakticky tuto přestávku mohl kdykoli čerpat a relaxovat tak dle svého uvážení a volby. Žadatelé nepopírají, že je jim umožněno stravování a to nejen ve stravovacím zařízení věznice, či si mohou dobu na stravování vyčerpat donáškou vlastní stravy, ale ani v jednom okamžiku nejsou oprávněni v případě mimořádných událostí se nezapojit do jejich likvidace či řešení na svém či jiném určeném stanovišti, kde je vykonávána služba.“

Žalobkyně dále uvedla, že „po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek se žadatelka nachází ve střeženém objektu a nemá možnost jej opustit, neboť v uvedenou dobu není ve službě tolik pracovníků, kteří by mohli bez jakékoli újmy v případě mimořádné události nastoupit na místa a naplnit tak stav strážních a dozorcích stanovišť doté míry, aby jejich zastupitelnost byla beze všech pochybností nahrazena. Takový stav lze jen s největšími obtížemi definovat jako odčitatelnou přestávku na jídlo a odpočinek z pracovní doby. Pracovník tak není nadán k čerpání do takové míry, aby se v průběhu přestávky nemusel zajímat o žádné dění na pracovišti a přestávku tak užíval dle vlastního uvážení“.

Žalobkyně k prokázání svých tvrzení navrhla řadu důkazů. Zaprvé „seznamem strážních a dozorcích stanovišť parafovaný Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR, kterým bude prokazovat, že na jejím stanovišti v době výkonu služby nebyl plánován žádný zástup, který by byl střídajícím prokem k čerpání přestávek na jídlo a odpočinek“. Zadruhé „výslechem účastníků, kterým by mělo být prokázáno, jakým způsobem docházelo

v inkriminovanou dobu k čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, zda jimi bylo umožněno čerpat přestávky mimo střežený objekt, a zda jimi bylo umožněno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek dle jejich uvážení“. Zatřetí „výsledkem přímých nadřízených funkcionářů, tedy vedoucího oddělení vězeňské stráže, kterými by mělo být prokázáno, jak docházelo ke střídání žadatelů na jednotlivých stanovištích a jak jim bylo umožněno čerpání přestávek na stravu a odpočinek dle jejich volby“. Začtvrté „měsíčními směnovými výkazy za období prosinec 2013 – prosinec 2016, kterými by mělo být prokázán neoprávněný odpočet hodin na přestávky na jídlo a odpočinek“.

3.

V odvolání pak žalobkyně namítala: *„Druhým pochybením je neprovedení důkazu založením do spisu jednak směnových výkazů, jednak denních rozkazů vedoucího příslušného oddělení, v tomto případě vedoucího oddělení vězeňské stráže účastníka řízení za dobu požadování zaplacení přestávek na jídlo a odpočinek. Tento důkaz je druhým a zásadním stěžejním prostředkem k prokázání skutečně odpracovaných hodin, neboť jednotlivé směny každého účastníka řízení se musí shodovat se směnovými výkazy a tedy transparentně prokazovat, že směna s naprostou jistotou byla účastníkem řízení odpracována. Současně v tomto denním rozkazu je uvedena doba od nástupu účastníka řízení do služby, až po její ukončení. To se raději ani nepřipomíná, že každý účastník řízení je povinen do služby nastoupit o cca 15 minut dříve a jeho pracovní činnost je ukončena cca 15 minut po záznamu o jejím ukončení v denním rozkaze vedoucího oddělení. Tedy dalších 30 minut denně za každou pracovní směnu. Dalším ze základních důkazů, který nebyl proveden je výsledek účastníka řízení, kterým by bylo prokazováno, jak bylo umožněno ve služební činnosti čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, tedy čerpání přestávek dle jeho uvážení a jak bylo nahrazována zastupitelnost jeho služební zařazení na post, na který byl velen denním rozkazem vedoucího oddělení. Dalším důkazem byl navrhován seznam strážních a dozorcích stanovišť Věznice Kynšperk nad Ohří. Takovým důkazem mělo dojít k prokázání, kdy účastník řízení byl velen na strážní stanoviště a tímto zařazením by byl stanoven rozsah jeho služební činnosti v tomto dni. Z denního rozkazu by po té muselo vyplynout čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, tedy kdy, kým a v jakém období jej zastupoval. Z napadeného rozhodnutí není zřejmo, jak se služební funkcionář vypořádal s neprovedenými důkazy a jak, vyjma spekulací a vlastních úvah dospěl k názoru, že například jakýkoliv účastník řízení mohl v době přestávky opouštět objekt věznice. Žádný takový důkaz, který by byl součástí správního spisu v tomto uložen není. V odůvodnění napadeného rozhodnutí v prvním odstavci je uvedeno, že účastník řízení nepředložil žádný důkaz, kterým by prokazoval oprávněnost nároku. K tomuto se uvádí, že účastník řízení navrhl celou řadu důkazů k provedení ve správním řízení, jimiž by takovou skutečnost beze všech pochyb prokazoval. Ani jednomu z důkazů však vyhověno nebylo a tak řízení trpí zásadní vadou spočívající v nezjištění skutkového stavu tak aby nevzbuzoval žádných pochybností. Místo jejich provedení však sice odůvodnění konstatuje část důkazů, avšak neodůvodňuje, z jaké příčiny tyto navrhované důkazy provedeny nebyly. K problematice střídání na stanovišti, kde žadatel vykonává službu, nebylo ani jediným důkazem prokázáno. Takové vystřídaní by muselo být zapsáno v knize předání služby a v souvislosti s tím činěny úkony předání a převzetí služby. Takový záznam však v žádné knize předání a převzetí služby neexistuje. Stejně tak je zcela nesmyslné, aby žadatel mohl opustit objekt Věznice Kynšperk nad Ohří, neboť právě ze seznamu strážních a dozorcích stanovišť by muselo být prokazováno, že jeho místo bylo nahrazeno jiným subjektem, aby tak nedocházelo k oslabování stanoviště.“*

Žalobkyně v odvolání konečně uvádla: „K odůvodňování o nepravdivosti tvrzení účastníka řízení pak ve spise není založen jediný důkaz, a tedy se jedná o ničím nepodložené spekulace, resp. úvahy služebního funkcionáře, který na místo toho, aby v napadeném rozhodnutí zdůvodnil, co jej vedlo k vydání napadeného rozhodnutí neprovedením důkazů, je nabhazuje vlastními a ničím nepodloženými úvahami. Neprovedení navržených důkazů a jejich neodmítnutí je tedy fatálním pochybením služebního funkcionáře. Pokud služební funkcionář poukazuje na straně čtvrté odůvodnění napadeného rozhodnutí na skutečnost, že ani v jediném případě se nestalo, že by přestávka na jídlo a odpočinek byla přerušena, opětovně jeho tvrzení není doloženo jedinou listinou, jediným důkazem, který by ve správním řízení mohl obstát. Dle ustanovení § 180 služebního zákona je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou pochybnosti a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit důkazy.“

4.

Ze shora uvedených citací obsahu napadeného rozhodnutí, návrhu na zahájení řízení a odvolání je zřejmé, že již v průběhu správního řízení byl mezi účastníky řízení sporným skutkový stav věci, tj. zda na základě konkrétních skutkových okolností v případě žalobkyně byla poskytována „přestávka ve službě na jídlo a odpočinek“ ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru nebo „přiměřená doba na jídlo a odpočinek“ ve smyslu ustanovení § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru.

V souladu s ustanovením § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru tak bylo povinností správních orgánů zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.

K ničemu takovému však nedošlo.

Ač žalobkyně navrhla řadu důkazů k prokázání skutkového stavu věci, resp. svých tvrzení, žalovaný ani prvoinstanční orgán žádný z těchto důkazů neprovedl.

Tvrzení žalovaného o tom, že žalobkyně „nedoložila žádné podklady potvrzující nemožnost čerpání přestávky v období od 29.12.2013 do 28. 12. 2016. Nespecifikovala, ve kterých konkrétních dnech nemohl přestávky čerpat či kdy mu byly bez náhrady přerušeny.“ či že „nepředložila žádný důkaz stvrzující její argument o nutnosti setrvání doby přestávek v areálu věznice“, tak není vůbec na místě, neboť žalobkyně označila důkazy k prokázání svých tvrzení. Skutečnost, že její tvrzení nebyla prokázána, resp. prokazována, bylo důsledkem neprovedení důkazů ze strany správních orgánů, nikoli důsledkem nesplnění povinnosti žalobkyně označit ke svým tvrzením důkazy.

Všechny žalobkyní navržené důkazy přitom byly způsobilé prokázat skutkové okolnosti potřebné pro řádné posouzení důvodnosti či nedůvodnosti jejího návrhu. Byly schopné osvětlit, co se v rozhodném období na pracovišti žalobkyně dělo.

Žalovaný přitom vycházel ze skutkového stavu svědčícího v neprospěch žalobkyně, aniž by však uvedl a provedl důkazy, na základě kterých by vyplývalo, že tomu bylo právě tak jak tvrdí, nikoli tak, jak tvrdí žalobkyně. Jde zejména o jeho tvrzení o tom, že „*ve Věznici Kynšperk nad Ohří je každé strážné místo zastoupeno, přičemž z důvodu rizika mimořádných událostí se příslušníci v přestávkách střídají a není jim bráněno opustit areál věznice*“, „*že účastníkovi byly poskytnuty přestávky v jednotlivých službách spadajících do sledovaného období od 29.12.2013 do 28.12.2016. Žádné přestávky nezůstaly bez vyčerpání...*“ či že „*ve Věznici Kynšperk nad Ohří byla kontinuálně zajištěna zastupitelnost příslušníků pro účely čerpání přestávek, a tedy ani fakticky nemohla nastat nutnost přerušení přestávek.*“

Dlužno doplnit, že jediným podkladem, ze kterého správní orgány vycházely a které byly součástí spisového materiálu, byly pouze listiny s názvem „*Vyčíslení přestávek*“ a k nim přiložené tabulky. Z těchto listin vyplývají pouze časové údaje, nikoli to, co konkrétně se v rozhodných obdobích na pracovišti žalobkyně dělo.

Žalovaný se svým postupem dopustil podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, neboť závěr o tom, zda v případě žalobkyně byla poskytována „*přestávka ve službě na jídlo a odpočinek*“ ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru nebo „*přiměřená doba na jídlo a odpočinek*“ ve smyslu ustanovení § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru, bylo možné učinit teprve po řádném zjištění skutkových okolností případu žalobkyně. Tedy po provedení žalobkyní navržených, popř. dalších důkazů.

VI.

Rozhodnutí soudu

Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

Soud neprovedl žádný z žalobkyní navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby

VIII.

Náklady řízení

Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3.000 Kč a v odměně advokáta za 3 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokát převzal a připravil zastoupení žalobkyně a jménem žalobkyně podal žalobu a repliku. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob

projednávaných podle soudního řádu správního částku 3.100 Kč. Za tři úkony právní služby tak žalobkyni náleží částka ve výši 9.300 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč, tj. za tři úkony na částku ve výši 900 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobkyně je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 2.142 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 15.342 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. dubna 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu